

POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
26-04-2023

BOSNA REOSIGURANJE D.D.
SARAJEVO

Godišnji izvještaj za 2022. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Godišnji izvještaj za 2022. godinu	1 – 2
Izjava o odgovornosti Uprave	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4 – 8
Bilans uspjeha	9
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	10
Izvještaj o finansijskom položaju	11
Izvještaj o promjenama u kapitalu	12 – 13
Izvještaj o novčanim tokovima	14
Napomene uz finansijske izvještaje	15 – 52

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Godišnji izvještaj za 2022. godinu	1 – 2
Izjava o odgovornosti Uprave	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4 – 8
Bilans uspjeha	9
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	10
Izvještaj o finansijskom položaju	11
Izvještaj o promjenama u kapitalu	12 – 13
Izvještaj o novčanim tokovima	14
Napomene uz finansijske izvještaje	15 – 52

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

U smislu odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivni prikaz finansijskog položaja i poslovanja pravnog lica:

Značajni događaji nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja

Događaji koji su nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja prikazani su u napomeni 32. finansijskog izvještaja.

Procjena očekivanog budućeg razvoja

Red. br.	Pozicija	2022. godina	Plan za 2023. godinu	INDEKS
		Iznos KM	Iznos KM	3/2*100
0	1	2	3	4
1.	UKUPNO PRIHODI	45.404.442	49.658.743	109,37
2.	UKUPNO RASHODI	42.352.934	46.323.019	109,37
3.	DOBIT	3.051.508	3.335.724	109,31

Društvo posluje po principu stalnosti poslovanja, u skladu sa Zakonom o osiguranju Federacije BiH i podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH. Društvo očekuje nastavak stabilnog razvoja kroz postepeni rast ukupnog rezultata u narednom periodu. Projekcije budućih očekivanih prihoda od premije, rashoda od šteta, investicionih ulaganja i diverzifikacije rizika daju pozitivne efekte pokazatelja poslovanja i u narednim godinama, što za posljedicu ima stabilno poslovanje i ostvarivanje pozitivnog finansijskog rezultata za čije ostvarenje postaje realne pretpostavke ako se uzmu u obzir svi potencijali sa kojima Društvo raspolaže.

Najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem

U toku 2022. godine nije bilo aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem, u smislu MRS 38, niti se takve aktivnosti planiraju u budućem periodu.

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

U toku 2022. godine nije bilo sticanja vlastitih dionica.

Informacije o poslovnim segmentima

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo nema posebnih poslovnih segmenata u smislu MSFI 8.

Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo nema kreditnih zaduženja. Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo slobodna sredstva ulaže u skladu sa regulativom Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH i internim aktima u različite oblike aktive i to depozite kod poslovnih banaka u BiH, obveznice različitih nivoa vlasti u BiH, dionice i udjele poslovnih subjekata, nekretnine i opremu. Diverzifikacija investicionog portfolia omogućava Bosna Reosiguranju d.d. Sarajevo stabilnost finansijskog položaja i ostvarenje planiranih rezultata poslovanja.

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2022. godinu

Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Ciljevi i politike upravljanja rizicima Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo definisani su generalnim aktom Strategija upravljanja rizicima. Generalni cilj i svrha upravljanja rizicima u Društvu je obezbjeđivanje adekvatne finansijske snage Društva i podrška Upravi u vođenju Društva. Strategijom upravljanja rizicima identifikovani su i kvantificirani svi rizici kojima je Društvo izloženo i definisane su aktivnosti koje se poduzimaju kako bi se rizici održavali na prihvatljivom nivou koji omogućava ukupan kapital Društva.

Društvo općenito ima konzervativan riziko stav koji u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima permanentno prati promjene u rizičnom profilu Društva.

Tokom 2022. godine nije bilo značajnih promjena rizičnog portfolija Društva.

Izloženost tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, i strategija za upravljanje navedenim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti

Svi rizici kojima je Društvo izloženo uključujući ali ne ograničavajući se na cjenovni, kreditni, tržišni, valutni rizik likvidnost u okviru Strategije upravljanja rizicima su identifikovani, što omogućava da se istim efikasno upravlja, i kvantifikovani što omogućava da Društvo u svakom momentu ima jasnu predstavu o ukupnom rizičnom portfoliju i dovoljnosti ukupnog kapitala u odnosu na rizični portfolio.

Društvo prati izloženost od ulaganja kroz redovne preglede pozicija imovine i obaveza.

Društvo je tokom 2022. godine vršilo kontinuirano praćenja stanja i izmjena u tržišnom okruženju koje bi mogle uticati na finansijsko stanje Društva.

U sklopu kontinuiranog praćenja stanja i izmjena u tržišnom okruženju nisu uočena stanja i okolnosti koje bi mogle uticati na finansijsko stanje Društva.

Društvo namjerava nastaviti kontinuirano kontrolisati primjenu i u slučaju potrebe unaprijediti sveobuhvatni sistem upravljanja rizicima

Mjere na zaštiti životne sredine

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo posluje u okviru finansijskog sektora u BiH i primjenjuje mjere zaštite životne sredine karakteristične za finansijski sektor što podrazumijeva, ali se ne ograničava na ekološki odgovorno korištenje papira, ekološki odgovorno odlaganje elektronskog otpada i drugo.

Prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo registrovano je kao dioničko društvo i u skladu sa tim primjenjuje pravila korporativnog upravljanja definisana važećim zakonskim, podzakonskim aktima u BiH i internim aktima Društva i to prije svega Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15), Zakon o osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/17) i Statut Društva. U skladu sa navedenim korporativno upravljanje u Društvu provodi se putem Skupštine, Nadzornog Odbora, Odbora za reviziju i Uprave Društva.

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava Društva je dužna osigurati da za svako finansijsko razdoblje odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“), koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Bosna Re d.d. Sarajevo (Društvo) i njegovih pridruženih društava (zajedno: Grupa), kao i njegove rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo i Grupa u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga pri sastavljanju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti Uprave pri izradi odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo i Grupa nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva i Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao za i u ime Uprave:

Zlatan Filipović, Direktor

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Zmaja od Bosne 74

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

31. mart 2023. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo:

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo") i njegovih pridruženih društava (pod zajedničkim nazivom "Grupa"), koji obuhvataju odvojeni i konsolidovani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine, odvojeni i konsolidovani bilans uspjeha, odvojeni i konsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidovani izvještaj o promjenama na kapitalu i odvojeni i konsolidovani izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva i Grupe na dan 31. decembra 2022. godine, i njihovu finansijsku uspješnost te njihove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva i Grupe u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**

Since 1845

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

Deloitte je vodeći globalni pružatelj usluga revizije i savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te poreznih i povezanih usluga. Naša globalno povezana mreža članova i povezanih subjekata u preko 150 zemalja i teritorija (zajednički „organizacija Deloitte“) pruža svoje usluge četirima od pet poslovnih subjekata uvrštenih u popis 500 vodećih društava prema izboru časopisa "Fortune" (Fortune Global 500®). Saznajte više o načinu na koji oko 415 000 Deloitteovih stručnjaka daje svoj bitan doprinos na linku www.deloitte.com.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. Sarajevo i Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. sa svojim podružnicama Deloitte d.o.o. Sarajevo – Podružnica Banja Luka i Deloitte Tax & Accounting Services d.o.o. – Podružnica Banja Luka pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovom društva Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružiocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 160 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

© 2023. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Bosna i Hercegovina.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Vrednovanje tehničkih rezervi

Ključno revizijsko pitanje

Na dan 31. decembra 2022. godine u konsolidovanim i odvojenim finansijskim izvještajima obaveze po poslovima reosiguranja - tehničke rezerve iznosile su 148.018 hiljada KM što predstavlja 92,43% ukupnih obaveza Društva (31. decembra 2021.: 133.267 hiljada KM, 92,48%).

Molimo pogledati Napomenu 3. (Sažetak temeljnih računovodstvenih politika), Napomenu 4. (Računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti) i Napomenu 26. Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja.

Izračun rezervisanja za ugovore o osiguranju složen je jer uključuje visok stepen procjene Uprave i složene matematičke i statističke proračune. Modeli za izračun iznosa tehničkih rezervi kreiraju se zasebno za svaku kategoriju. Izračuni u mnogome zavise od ekonomskih i demografskih pretpostavki.

Uprava pregledava premije, podmirenje potraživanja i druge ulazne podatke i pretpostavke modela. Aktuarska funkcija Grupe i Društva odgovorna je za provjeru adekvatnosti procijenjenih rezerviranja.

Rezerve za ugovore o reosiguranju su knjigovodstvene procjene koje su materijalno značajne pozicije finansijskih izvještaja, te su predmet visokog stepena procjene, zbog čega smo ove računovodstvene procjene smatrali ključnim revizijskim pitanjem.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naš revizorski pristup je obuhvatao sljedeće:

Stekli smo razumijevanje ključnih kontrola i testirali njihovu operativnu efikasnost. Takođe pregledali smo procese analize ekonomskih i neekonomskih pretpostavki korištenih za izračun rezerviranja.

Pregledali smo adekvatnost ključnih pretpostavki uprave korištenih za procjenu iznosa tehničkih rezervi osiguranja za pojedine slučajeve i uporedili ih s odgovarajućim pratećim dokumentima.

Procijenili smo da li su proknjižene obaveze u skladu sa zahtjevima računovodstvenog okvira, najbolje prakse u industriji i regulatornih zahtjeva.

Pored toga, pregledali smo informacije objavljene u finansijskim izvještajima da bismo procijenili da li je objava adekvatna za korisnike finansijskih izvještaja.

Stručnjaci iz aktuarskog područja bili su uključeni u procjenu aktuarskih pretpostavki, uključujući provjere korištenih pretpostavki Uprave. Aktuarski stručnjaci su bili uključeni u testiranje izračuna modela Društva, te u preračun rezervi za ugovore o osiguranju.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne sa odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave i pravilima korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Zakon o računovodstvu"). Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave i pravila korporativnog upravljanja uključuju potrebne objave kako je propisano člankom 42. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu postupaka izvršenih tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima.
- 2) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 42. Zakona o računovodstvu.
- 3) Pravila korporativnog upravljanja su pripremljena, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 43.

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Društva i Grupe i njihovog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalno pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, uticali na ekonomske odluke korisnika finansijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u odvojenih i konsolidovanih finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s finansijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidovanim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja (nastavak)

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Angažovani partner u reviziji koja je rezultovala ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Yuri Sidorovich, prokurista

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

31. mart 2023. godine

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	Društvo sa pridruženim društvima 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo 2022.	Društvo 2021.
Prihodi od reosiguranja	5	76.058.147	64.157.870	76.058.147	64.157.870
Prihod od premije prenesene reosiguravatelju, neto	5	(46.161.529)	(38.385.876)	(46.161.529)	(38.385.876)
Neto prihod od premije		29.896.618	25.771.994	29.896.618	25.771.994
Štete i troškovi po reosiguranju	6	(43.708.953)	(35.696.165)	(43.708.953)	(35.696.166)
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	6	22.652.765	17.793.985	22.652.765	17.793.986
Neto troškovi šteta		(21.056.188)	(17.902.180)	(21.056.188)	(17.902.180)
Prihod od provizije		13.819.458	11.940.044	13.819.458	11.940.044
Troškovi provizije		(18.268.205)	(15.532.818)	(18.268.205)	(15.532.818)
Neto troškovi provizija		(4.448.747)	(3.592.774)	(4.448.747)	(3.592.774)
Neto prihod od osiguranja		4.391.683	4.277.040	4.391.683	4.277.040
Prihodi od ulaganja	7	1.164.147	1.120.751	1.464.147	1.120.751
Ostali operativni prihodi	8	194.555	165.984	194.555	165.984
Opći i administrativni troškovi	9	(2.964.030)	(2.821.988)	(2.964.030)	(2.821.988)
Ostali rashodi	10	(30.816)	(1.721)	(30.816)	(1.721)
Negativne kursne razlike, neto		(4.031)	(989)	(4.031)	(989)
Učešće u gubitku/dobiti pridruženih društava	15	(30.030)	1.046.990	-	-
Dobit prije oporezivanja		2.721.478	3.786.067	3.051.508	2.739.077
Porez na dobit	11	(241.580)	(249.598)	(241.580)	(249.598)
Neto dobit		2.479.898	3.536.469	2.809.928	2.489.479
Zarada po dionici	12	133,01	189,67	150,71	133,52

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja završava 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	Društvo sa pridruženim društvima 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo 2022.	Društvo 2021.
Neto dobit		2.479.898	3.536.469	2.809.928	2.489.479
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-	-	-
<i>Stavke koje neće biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha</i>		-	-	-	-
<i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uslovi</i>		-	-	-	-
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	16	352.098	(55.727)	352.098	(55.727)
		352.098	(55.727)	352.098	(55.727)
Ukupna sveobuhvatna dobit		2.831.996	3.480.742	3.162.026	2.433.752

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2022. godine

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

		Društvo sa pridruženim društvima	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo	Društvo
		31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
	Napomene				
IMOVINA					
Nekretnine, postrojenja i oprema, i nematerijalna imovina	13	3.351.015	3.480.601	3.351.015	3.480.601
Ulaganja u investicijske nekretnine	14	2.661.224	2.792.113	2.661.224	2.792.113
Ulaganja u pridružena društva	15	6.645.130	6.975.160	1.878.529	1.878.529
Razgraničeni troškovi pribave	18	4.965.563	4.133.154	4.965.563	4.133.154
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	16	3.546.945	3.194.847	3.546.945	3.194.847
Finansijska imovina u posjedu do dospijeca	17	10.356.741	1.402.107	10.356.741	1.402.107
Depoziti	19	35.985.252	39.732.421	35.985.252	39.732.421
Imovina po osnovu reosiguranja (udio reosiguravatelja u obavezama po poslovima reosiguranja)	26	114.917.522	103.231.282	114.917.522	103.231.282
Potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja	20	10.784.113	6.858.138	10.784.113	6.858.138
Ostala potraživanja	21	92.774	51.227	92.774	51.227
Ostala imovina	22	108.277	15.942	108.277	15.942
Novac i novčani ekvivalenti	23	6.277.679	10.197.111	6.277.679	10.197.111
UKUPNO IMOVINA		199.692.235	182.064.103	194.925.634	176.967.472
KAPITAL I OBAVEZE					
Dionički kapital	24	6.339.300	6.339.300	6.339.300	6.339.300
Rezerve		20.098.815	20.098.815	20.098.815	20.098.815
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju		1.843.903	1.491.805	1.843.903	1.491.805
Zadržana dobit		11.271.357	10.036.012	6.504.756	4.939.381
		39.553.375	37.965.932	34.786.774	32.869.301
OBAVEZE					
Obaveze po poslovima reosiguranja	26	148.017.811	133.267.369	148.017.811	133.267.369
Obaveze po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	25	9.230.315	8.458.963	9.230.315	8.458.963
Razgraničene provizije reosiguranja	18	2.521.207	1.969.876	2.521.207	1.969.876
Obaveze za porez na dobit		5.404	33.770	5.404	33.770
Ostale obaveze	27	139.754	142.659	139.754	142.659
Rezervisanja za naknade zaposlenim		224.369	225.534	224.369	225.534
UKUPNO OBAVEZE		160.138.860	144.098.171	160.138.860	144.098.171
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		199.692.236	182.064.103	194.925.634	176.967.472

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Izvjestaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo sa pridruženim društvima

	Dionički kapital	Rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2020.	6.339.300	20.098.815	1.547.532	7.613.582	35.599.229
Isplata dividende	-	-	-	(1.114.039)	(1.114.039)
Neto dobit	-	-	-	3.536.470	3.536.470
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(55.727)	-	(55.727)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(55.727)	3.536.470	3.480.743
Stanje 31. decembra 2021.	6.339.300	20.098.815	1.491.805	10.036.013	37.965.933
Isplata dividende	-	-	-	(1.244.553)	(1.244.553)
Neto dobit	-	-	-	2.479.898	2.479.898
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	352.098	-	352.098
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	352.098	2.479.898	2.831.996
Stanje 31. decembra 2022.	6.339.300	20.098.815	1.843.903	11.271.358	39.553.376

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Izvjestaj o promjenama u kapitalu za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo

	Dionički kapital	Rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2020.	6.339.300	20.098.815	1.547.532	3.563.941	31.549.588
Isplata dividende	-	-	-	(1.114.039)	(1.114.039)
Neto dobit	-	-	-	2.489.479	2.489.479
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(55.727)	-	(55.727)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(55.727)	2.489.479	2.433.752
Stanje 31. decembra 2021.	6.339.300	20.098.815	1.491.805	4.939.381	32.869.301
Isplata dividende	-	-	-	(1.244.553)	(1.244.553)
Neto dobit	-	-	-	2.809.928	2.809.928
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	352.098	-	352.098
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	352.098	2.809.928	3.162.026
Stanje 31. decembra 2022.	6.339.300	20.098.815	1.843.903	6.504.756	34.786.774

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Izveštaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	Društvo sa pridruženim društvima 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo 2022.	Društvo 2021.
Poslovne aktivnosti					
Dobit prije oporezivanja		2.721.478	3.786.067	3.051.508	2.739.077
<i>Usklađenje za:</i>					
- amortizaciju	9	351.312	354.975	351.312	354.975
- umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivene od reosiguravatelja	10	30.816	1.721	30.816	1.721
- naplaćena otpisana potraživanja	8	(145.344)	(104.578)	(145.344)	(104.578)
- učešće u gubitku/dobiti pridruženih društava	15	30.030	(1.046.990)	-	-
- rezervisanja za prenosnu premiju, neto	5,26	2.002.588	1.413.058	2.002.588	1.413.058
- rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete, neto	6,26	164.539	(123.014)	164.539	(123.014)
- rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, neto	6,26	1.585.146	(622.085)	1.585.146	(622.085)
- rezervisanja za bonuse, popuste i premije, neto	6,26	(688.071)	(49.107)	(688.071)	(49.107)
- odgođene troškove pribave, neto	18	(281.077)	(261.328)	(281.077)	(261.328)
- rezervisanja za naknade zaposlenim, neto	8	(1.165)	(39.888)	(1.165)	(39.888)
- prihod od dividende priznat u bilansu uspjeha	7	(226.092)	(214.907)	(526.092)	(214.907)
- prihod od kamate priznat u bilansu uspjeha	7	(721.130)	(749.566)	(721.130)	(749.566)
<i>Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		<i>4.823.030</i>	<i>2.344.358</i>	<i>4.823.030</i>	<i>2.344.358</i>
<i>Promjene:</i>					
- potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja	20	(3.925.975)	(969.206)	(3.925.975)	(969.206)
- ostale imovine i potraživanja	22	(39.498)	(11.237)	(39.498)	(11.237)
- obaveza po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	25	771.352	2.865.096	771.352	2.865.096
- ostalih obaveza	27	31.272	121.608	31.272	121.608
<i>Novac iz poslovnih aktivnosti</i>		<i>1.616.553</i>	<i>4.350.619</i>	<i>1.616.553</i>	<i>4.350.619</i>
Plaćeni porez na dobit	11	(280.766)	(253.691)	(280.766)	(253.691)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		1.335.787	4.096.928	1.335.787	4.096.928
Ulagačke aktivnosti					
Nabavka nekretnina i opreme	13	(93.838)	(135.484)	(93.838)	(135.484)
Primljene dividende	7	526.092	214.907	526.092	214.907
Primljene kamate	19	720.851	737.108	720.851	737.108
(Povećanje)/smanjenje finansijske imovine u posjedu do dospeljeća	17	(8.954.634)	1.000.000	(8.954.634)	1.000.000
Smanjenje/(povećanje) datih depozita	19	3.747.169	(2.454.477)	3.747.169	(2.454.477)
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima		(2.674.945)	3.458.982	(2.674.945)	3.458.982
Finansijske aktivnosti					
Isplaćene dividende		(1.244.487)	(1.116.342)	(1.244.487)	(1.116.342)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima		(3.919.432)	(1.116.342)	(3.919.432)	(1.116.342)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(3.919.432)	2.342.640	(3.919.432)	2.342.640
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		10.197.111	7.854.471	10.197.111	7.854.471
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	23	6.277.679	10.197.111	6.277.679	10.197.111

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost Društva je obavljanje poslova reosiguranja životnog i neživotnog osiguranja.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je imalo 25 zaposlenika (2021.: 26).

Uprava

Zlatan Filipović	Direktor
Bakir Pilav	Izvršni direktor za finansije

Nadzorni odbor

Midhad Salčin	Predsjednik
Enisa Babić	Član
Ismet Hadžić	Član
Jasenko Karahmet	Član
Semiha Repak	Član

Odbor za reviziju

Alma Kozarić	Predsjednik
Amra Karasalihović	Član
Kornelije Vujnović	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- Izmjene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Pozivanje na Konceptualni okvir sa izmenama MSFI 3 (koji stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2022. ili kasnije).
- Izmjene MRS 37 "Odredbe, kontigentne obaveze i kontingentna imovina" - Teški ugovori - troškovi ispunjenja ugovora (koji stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2022. godine ili kasnije).
- Izmjene različitih standarda zbog "Poboljšanja MSFI (ciklus 2018-2020) " koje proizilaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 9 i IAS 41) prvenstveno u cilju otklanjanja nedosljednosti i razjašnjavanja formulacije (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2022. godine ili kasnije).
- Izmjene MSFI 16 "Zakupi" - koncesije vezane za zakup u vezi sa COVID-19 posle 30. juna 2021. godine usvojene 6. februara 2022. godine (stupaju na snagu od 30. juna 2021. godine za finansijske godine koje počinju, najkasnije, 1. januara 2021. godine ili kasnije),

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- Izmjene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Klasifikacija obaveza kao tekućih ili netekućih (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. ili kasnije),
- Izmjene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Objelodanjivanje računovodstvenih politika (koje stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. godine ili kasnije),
- Izmjene MRS 8 "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka" - Definicija računovodstvenih procjena (koje stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. godine ili kasnije),
- Izmjene MSFI 9 "Finansijski instrumenti", MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje", MSFI 7 "Finansijski instrumenti: objelodanjivanja", MSFI 4 "Ugovori o osiguranju" i MSFI 16 "Lizing" - Reforma referentne kamatne stope — Faza 2 (koja stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine), koji je usvojen i stupa na snagu 2. februara 2021. godine.
- Izmjene i dopune MRS-a 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Dugoročni dug sa sporazumima (koji stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2024. ili nakon 1. januara 2024. godine).
- Izmjene MRS 12 "Porezi na dohodak" - odloženi porez koji se odnosi na imovinu i obaveze koje proizilaze iz jedinstvene transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2023. godine ili kasnije)
- Izmjene MSFI 16 "Lizing" – Odgovornost za zakup u prodaji i zakupu (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2024. ili nakon 1. januara 2024. godine),
- Izmjene MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" uključujući izmjene MSFI 17 od 25. juna 2020. godine i izmjene MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" - Početna primjena MSFI 17 i MSFI 9 od 9. decembra 2021. godine i, te izmjene MSFI 4 Ugovori o osiguranju "Produženje privremenog oslobođenja od primjene MSFI 9" usvojeni 6. februara 2022. godine (koji stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2026. ili kasnije).

MSFI 17 je izdan u maju 2017. godine kao zamjena za MSFI 4 Ugovori o osiguranju. Standard zahtijeva model mjerenja koji se bazira na aktualnim najboljim procjenama, pri čemu se procjene ponovno mjere u svakom izvještajnom razdoblju. Ugovori se mjere korištenjem, između ostalog, sljedećih parametara:

- ponderisani (na temelju vjerovatnosti) diskontovani novčani tokovi,
- izričito iskazano usklađenje za rizik neostvarenja očekivanih novčanih tokova, i
- marža ugovorne usluge (contractual service margin – „CSM“) koja predstavlja nezarađenu dobit ugovora koja se priznaje kao prihod tokom razdoblja.

Društvo očekuje da će novi standard rezultirati promjenom računovodstvenih politika, da će imati određeni utjecaj na dobit i ukupni kapital, te da će također dovesti do promjena u pogledu prezentacije i objava u finansijskim izvještajima.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

MSFI 9 Finansijski instrumenti, koji će imati uticaj na klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva kao i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, dovršen je u potpunosti i izdan od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde u 2014. godini s obaveznom primjenom od 1. januara 2018. godine. U skladu sa standardom, subjekti izvještavanja u finansijskim izvještajima za 2017. godinu trebaju objaviti ključne odrednice metodološkog pristupa korištenog kod primjene MSFI 9, kao i efekte na bilansne stavke i nivo kapitala na prvi dan primjene (1. januar 2018.).

Prema Odluci Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije Bosne i Hercegovine, MSFI 17 će se primjenjivati na godišnja obračunska razdoblja koja počinju 1. januara 2026. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene u slučajevima kada se primjenjuje i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja (MSFI) 9-Finansijski instrumenti. U skladu s navedenim, Društvo ispunjava kriterije za privremeno izuzeće od MSFI 9 i namjerava odgoditi primjenu MSFI 9 do datuma stupanja na snagu novog standarda za ugovore o osiguranju (MSFI 17) koji je primjenjiv za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine.

Društvo je odlučilo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i novo tumačenje prije datuma stupanja na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne prijave.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za Društvo, gdje su u konsolidovanim finansijskim izvještajima za Društvo sa pridruženim društvima ulaganja u pridružena društva prikazana metodom udjela, dok su u odvojenim finansijskim izvještajima Društva ona prikazana po trošku sticanja, umanjeno za ispravku vrijednosti ukoliko postoje indikacije za umanjenje vrijednosti.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Osnova za konsolidaciju

U skladu sa MSFI 10, budući da Društvo ima ulaganja u pridružena društva, Društvo priprema konsolidovane finansijske izvještaje.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Društvo ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Rezultati, imovina i obaveze pridruženih društava iskazani su u finansijskim izvještajima Društva sa pridruženim društvima metodom udjela, od početnog datuma njihovog prvobitnog uticaja, do njihovog okončanja, osim ulaganja svrstanih u kategoriju raspoloživi za prodaju, koja se obračunavaju u skladu sa MSFI 5 "Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja".

Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena pravna lica u izvještajima su iskazana po trošku sticanja usklađenim za promjene udjela Društva u neto imovini pridruženog društva nakon sticanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjeње vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Društva u tom pridruženom društvu, koji uključuju sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Društva u pridruženo društvo, se ne priznaju, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršilo plaćanja u korist pridruženog društva.

Višak troška sticanja iznad udjela Društva u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva na datum sticanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja i njegovo umanjeње se procjenjuje u sklopu cijelog ulaganja. Svaki višak udjela Društva u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva se nakon procjene izravno priznaje u bilansu uspjeha.

Ulaganja u pridružena društva u odvojenim finansijskim izvještajima Društva prikazana su po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti pojedinačnog ulaganja, ukoliko je to potrebno.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidovanom izvještaju o finansijskom položaju Društva te kao prihod od dividendi u odvojenom bilansu uspjeha Društva. Nerealizovani dobiti iz transakcija između Društva i njegovih pridruženih društava eliminišu se do visine udjela Društva u pridruženom društvu. Nerealizovani gubici takođe se eliminišu, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjeњу vrijednosti prenesene imovine.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Bruto premije reosiguranja priznaju se kao prihod na proporcionalnoj osnovi kroz periode trajanja ugovora o reosiguranju.

Premije reosiguranja koje se po potrebi usklađuju, procjenjuju se na osnovi raspoloživih informacija. Odstupanja od procjene iznosa premija vrše se u periodu u kojem su postala poznata.

Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Finansijska imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se ubilansu uspjeha perioda.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, naknada za prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

Jubilarnе nagrade

Društvo isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade u skladu sa internim Pravilnikom o plaćama i naknadama radnika.

Otpremnine za odlazak u penziju

U skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o plaćama i naknadama radnika Društvo pravi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, a najviše do visine neoporezivog iznosa utvrđenog Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreskaimovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna unapređenja i zamjene sredstava se kapitaliziraju. Dobit ili gubitak od rashodovanja ili umanjenja stalnih sredstava se uključuju ubilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti, ako postoje. Ulaganja u nekretnine obračunava se po trošku sticanja i računovodstvenom tretmanu nakon početnog priznavanja primijenjeno na imovinu i opremu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu obračuna, kako slijedi:

	2022.	2021.
Zgrade	33,3 godina (3%)	33,3 godina (3%)
Oprema	4 do 6,67 godina (15%-25%)	4 do 6,67 godina (15%-25%)
Elektronička oprema	3 do 5 godina (20%-33,3%)	3 do 5 godina (20%-33,3%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme na godišnjem nivou. Nije bilo promjena u odnosu na prethodni period.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali, u korist, odnosno na teret prihoda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja nefinansijske imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe koji je kako slijedi:

	2022.	2021.
Nematerijalna imovina	5 godina (20%)	5 godina (20%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine na godišnjem nivou.

Ulaganje u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i mjere se po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina spremna za upotrebu. Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine koji je kako slijedi:

	2022.	2021.
Ulaganja u nekretnine – zgrade	33,3 godina (3%)	33,3 godina (3%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe ulaganja u investicijske nekretnine na godišnjem nivou.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospijeca", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Društvo trenutno ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Dati kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, depoziti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao kredit i potraživanja. Kredit i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna finansijska imovina koja je klasifikovana u ovu kategoriju ili nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Namjerava se držati neko vrijeme, ali može biti prodana kao odgovore na potrebe održavanja likvidnosti ili promjene kamatnih stopa, cijena i slično. Obuhvata dionice i ulaganja u investicione fondove.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Dionice koje kotiraju i ne kotiraju na berzama držane od strane Društva, a kojima se trguje na aktivnom tržištu su klasifikovane kao raspoložive za prodaju i prezentuju se po fer vrijednosti, koristeći se tekućom tržišnom vrijednosti nekog drugog instrumenta koji je suštinski jednak ili bazira se na očekivanim novčanim tokovima imovine koja predstavlja osnovu ulaganja. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku.

Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na investicijsku revalorizacionu rezervu sa izuzetkom umanjenja za trajne gubitke, kamata se obračunava koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika direktno utiče na dobit ili gubitak.

Kada se takva imovina prodaje ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionoj rezervi za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Dividende na vlasničke instrumente raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspjeha kad se uspostavi pravo Društva da primi dividendu.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na datum izvještajnog perioda. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjenom amortizovanog troška sredstva priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda. Ova finansijska imovina obuhvata obveznice Federacije BiH.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na berzi, a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasifikovane kao raspoloživi za prodaju, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenja finansijske imovine (nastavak)

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja kroz upotrebu konta ispravke vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja, onda su ista otpisana na teret konta ispravke vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče vlasničkih instrumenata – ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo priznaje zadržano učešće u imovini kao i povezane obaveze koje mogu nastati.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela i imovinu Društva, nakon umanjenja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Društvo izdalo knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasificirane kao "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Na datum bilansa Društvo nije imalo obaveza iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva (nastavak)

Finansijske obaveze (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o reosiguranju

Društvo izdaje ugovore o reosiguranju kojima se prenosi rizik osiguranja ili finansijski rizik. Ovi ugovori obuhvataju ugovore o reosiguranju od nezgode, reosiguranje imovine, reosiguranje od odgovornosti i kratkoročne ugovore životnog reosiguranja.

Osiguranje od odgovornosti obezbjeđuje osiguranu osobu od rizika nanošenja štete od strane treće osobe kao rezultat njegove aktivnosti. Ovaj tip reosiguranja pokriva slučajeve definisane ugovorom. Tipičan primjer ove vrste osiguranja je osiguranje od proizvodne odgovornosti.

Osiguranje imovine kompenzira osiguranika za štetu koja je počinjena na imovini odnosno umanjenje njene vrijednosti. Osiguranici koji obavljaju poslovnu aktivnost koristeći se osiguranom imovinom mogu također dobiti kompenzaciju za gubitak zarade izazvane nemogućnošću korištenja osigurane imovine. Tipična vrsta ovog osiguranja je osiguranje protiv požara i ostalih opasnosti kojima imovina može biti izložena.

Osiguranje od nezgode štiti osiguranike i/ili članove njihove porodice od posljedica događaja poput smrti ili invaliditeta uzrokovanog nesrećom. Ukoliko nesreća rezultira smrću ili invaliditetom osigurane osobe, osigurana osoba ili njena porodica dobija odgovarajuću kompenzaciju za ublažavanje posljedica nesreće.

Policirane premije reosiguranja

Bruto premije neživotnog reosiguranja uključuju sve premije reosiguranja tokom računovodstvenog perioda koje su proizašle iz obračuna reosiguranja usaglašenih sa cedentima tokom obračunskog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode. Premije retrocesije obračunavaju se za računovodstveni period na način kao i premije reosiguranja. Prihod od premija neživotnog reosiguranja priznaje se po usaglašavanju obračuna reosiguranja sa cedentom.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste reosiguranja kod kojih reosiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se reosiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju.

Bruto prijenosna premija reosiguranja izračunava se po metodi pojedinačnog izračuna za svaku policu osiguranja s tačnim vremenskim razgraničenjem (pro rata temporis) kod polica osiguranja kod kojih Društvo posjeduje podatak o skadenci osiguranja, a u slučajevima u kojim, prema ugovoru o reosiguranju, Društvo ne posjeduje podatak o skadenci i obračunatoj bruto premiji osiguranja svake pojedine police nego posjeduje podatak o ukupnoj obračunatoj premiji osiguranja svakog pojedinog obračunskog perioda po vrsti osiguranja bruto prijenosna premija reosiguranja izračunava se po metodi osmina/četvrtina/polovina ($1/8-1/4-1/2$) koja predstavlja zbirnu metodu izračuna bruto prijenosne premije reosiguranja. U ovakvim slučajevima koristi se pretpostavka da police svakog pojedinog obračunskog perioda u prosjeku počinju sredinom tog obračunskog perioda. Za određene specifične ugovore o reosiguranju koji sadrže specifične obračunske stavke kakva je na primjer profitna provizija bruto prijenosne premije reosiguranja preuzimaju se iz izračuna istih od strane cedenta.

Neto prenosna premija reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za retrocedirani dio. Učešće retrocesije u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih retrocesijskih ugovora. Rezerva prenosne premije u bilansu stanja je iskazana posebno a prenosna provizija zasebno.

Rezerve za prijavljene štete

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma bilansa stanja, ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su od strane cedenta pojedinačnom procjenom za svaku štetu uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reosiguravač prihvata procjenu cedenta.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete

Društvo rezervu šteta reosiguranja za štete koje su nastale a nisu prijavljene utvrđuje na osnovu statističkih podataka za takve štete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologije obrade šteta, te ostalih raspoloživih podataka i informacija. U zavisnosti od kvaliteta i kvantiteta podataka a obzirom na specifičnost tehnologije posla reosiguranja Društvo koristi Bornhuetter-Ferguson i metodu očekivane kvote šteta pri izračunu IBNR rezerve šteta.

Ove rezerve su bazirane na procijeni dok konačne obaveze mogu biti veće ili manje od procijenjenih iznosa. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Matematička rezerva životnog osiguranja

Društvo nema ugovore o reosiguranju po osnovu kojih bi bilo obavezno formirati matematičku rezervu.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete reosiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Potraživanja i obaveze po osnovu premije reosiguranja i udjela u štetama

Društvo cedira reosiguranje kod retrocesionara sa namjerom ograničavanja potencijalnog gubitka. Ugovori o retrocesiji ne lišavaju Društvo nijedne direktne obaveze prema osiguravajućim društvima. Premije reosiguranja i retrocedirane premije reosiguranja kao i udjeli reosiguravatelja odnosno retrocesionara u štetama prikazani su na odgovarajućim kontima bilansa uspjeha i prezentuju se u finansijskim izvještajima u bruto principu.

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju i retrocesiji da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjnjem koji se priznaje u bilansu uspjeha.

Troškovi pribavljanja (akvizicije)

Troškovi pribavljanja reosiguranja prvenstveno podrazumijevaju provizije reosiguranja koje reosiguravač odobrava cedentu te naknade brokerima za usluge pribavljanja novih osiguranja u skladu sa zaključenim ugovorima. Troškovi akvizicije reosiguranja uključuju se u bilans uspjeha kada je usaglašen sa cedentom obračun iz kojeg ovi troškovi proizilaze. Troškovi akvizicije reosiguranja se vremenski raspoređuju u skladu s kretanjem rezerve prenosne premije. Tokom finansijske godine, rezerva prenosne premije i prenosna provizija koje se odnose na buduće vremenske periode iskazane su u bilansu posebno.

Test adekvatnosti obaveza

Testiranje adekvatnosti tehničkih rezervi provodi se redovno u godišnjim intervalima, prilikom godišnjeg obračuna tzv. run-off analizom. Run-off analiza uzima u obzir cjelokupne tehničke rezerve „nultog” datuma versus plaćene štete u periodu od nultog do aktualnog datuma te aktuelne tehničke rezerve. Testiranje se provodi za svaku vrstu osiguranja posebno a finalni rezultat se razmatra na nivou cjelokupnog portelja. Testiranje se vrši na neto osnovi. Ukoliko rezultat testiranja pokaže nedovoljnost tehničkih rezervi Društvo vrši dorezervisanja u skladu sa rezultatima testiranja, a ukoliko rezultat testiranja pokaže da su tehničke rezerve bile precijenjene Društvo ne vrši korekciju (smanjenje) tehničkih rezervi.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Redovni dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih dionica klasificiranih u poziciju kapitala.

Rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane prijenose iz zadržane dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine. Zakonske se rezerve mogu iskoristiti za pokrivanje gubitaka koji su nastali u prijašnjim periodima, a koji se ne mogu pokriti iz dobiti tekuće godine ili kad nema drugih rezervi.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima i izdvajanja za ostale rezerve raspoređuje se u zadržanu dobit.

Revalorizacijske rezerve za nekretnine

Revalorizacijske rezerve za nekretnine obuhvaćaju kumulativne učinke povećanja knjigovodstvene vrijednosti nekretnine koje proizlaze iz revalorizacije istih.

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju uključuju promjene u fer vrijednosti ove imovine.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

Tokom 2021. i 2022. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Ako se broj redovnih ili potencijalnih valjanih redovnih dionica povećava kao rezultat kapitalizacije, besplatnog izdavanja ili dijeljenja broja dionica, odnosno ako se broj smanjuje kao rezultat aktivnosti suprotno od dijeljenja broja dionica, izračunavanje osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici za sve prikazane periode se usklađuje retroaktivno.

Ako ove promjene nastanu poslije datuma izvještaja o finansijskom položaju, ali prije izdavanja finansijskih izvještaja, izračunavanje iznosa po dionici za te finansijske izvještaje i izvještaje bilo kojeg prethodnog perioda se zasniva na novom broju dionica.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika Društva, opisanih u Napomeni 3., Uprava donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na aktuarske rezerve, razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina i opreme, umanjenja vrijednosti potraživanja.

Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje aktuarskih rezervi

Najznačajnija procjena vezana uz finansijske izvještaje Društva odnosi se na formiranje rezervi. Društvo ima razumno oprezan pristup formiranju rezervi i primjenjuje regulativu izdatu od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Politika Društva je da formira rezervisanja za rizike koji nisu istekli po vrstama osiguranja. Izračun rezerve za neistekle rizike Društvo vrši primjenom testa dovoljnosti premije. Test dovoljnosti premije Društvo vrši korištenjem metodologije testa dovoljnosti premije karakterističnog za društva koja se bave poslovima reosiguranja. U slučaju da test dovoljnosti premije pokaže da je rezerva za neistekle rizike po određenoj vrsti osiguranja veća od prijenosne premije te vrste osiguranja Društvo vrši dodatnu rezervaciju po toj vrsti osiguranja kao razliku prethodne dvije. Takva rezervisanja su uključena u prenosne premije.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete

Priroda poslovanja u reosiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane cedenta, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reosiguravač prihvata procjenu cedenta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše te ažurira kada su cedentu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o reosiguranju i retrocesiji, složenosti i obimu šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nelikvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji i putem odgovarajućih metoda izračuna IBNR rezervi.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni statistički podaci za takve štete, podaci o prijavljenim štetama te ostali raspoloživi podaci i informacije, a kad nije prisutno dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Metoda očekivane kvote šteta,
- Bornhuetter-Fergusonova metoda.

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode. Uprava vjeruje da je trenutni nivo tehničkih rezervi dostatan.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju

Društvo na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju/retrocesiji. Umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju/retrocesiji provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Ako cijena za finansijski instrument nije kotirana, odnosno ako, iz bilo kojeg razloga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi na temelju tržišnih cijena, Društvo utvrđuje fer vrijednost primjenom nekih od tehnika vrednovanja osim za nelistirane vlasničke instrumente. Te tehnike podrazumijevaju primjenu nedavnih transakcija, referiranje na fer vrijednost drugih instrumenata koji su u osnovi isti i analize diskontovanih novčanih tokova.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD REOSIGURANJA

	2022.	2021.
Prihod od reosiguranja u zemlji	81.776.653	68.867.916
Prihod od reosiguranja u inostranstvu	5.355.968	4.407.838
Promjene na prijenosnim premijama	(10.946.309)	(9.021.027)
Umanjenje vrijednosti premije reosiguranja	(128.165)	(96.857)
Prihod od reosiguranja ostvareno izdatim ugovorima o reosiguranju	76.058.147	64.157.870
Prihod od premije prenesene reosiguravatelju	(55.105.250)	(45.993.846)
Promjene na prijenosnim premijama prenesenim reosiguravatelju	8.943.721	7.607.970
Premija reosiguranja prenesena reosiguravatelju, neto	(46.161.529)	(38.385.876)
	29.896.618	25.771.994

6. ŠTETE I TROŠKOVI PO REOSIGURANJU

	2022.	2021.
Štete i troškovi po reosiguranju u zemlji	37.602.986	28.810.282
Štete i troškovi po reosiguranju u inostranstvu	2.301.834	1.927.337
Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete	6.467.384	(875.061)
Promjene rezerve za nastale prijavljene štete	(2.000.408)	5.899.201
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	(662.843)	(65.593)
Štete i troškovi po reosiguranju	43.708.953	35.696.166
Štete i troškovi pokriveni od reosiguravatelja	(19.910.247)	(12.041.231)
Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete	(4.882.237)	252.975
Promjene rezerve za nastale prijavljene štete	2.164.947	(6.022.216)
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	(25.228)	16.486
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	(22.652.765)	(17.793.986)
	21.056.188	17.902.180

7. PRIHODI OD ULAGANJA

	2022.	2021.
Kamata na bankarske depozite	531.530	649.209
Dividende	526.092	214.907
Prihod od zakupa	216.925	155.289
Kamata od finansijske imovine u posjedu do dospijeca	189.600	101.346
	1.464.147	1.120.751

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2022.	2021.
Naplaćena otpisana potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivene reosiguranjem	112.324	99.471
Prihodi od prodaje materijalne imovine	48.000	21.500
Naplaćena otpisana potraživanja – ostala i provizija	33.020	5.107
Smanjenja rezervisanja za ostale naknade zaposlenim, neto	1.165	39.888
Ostalo	46	18
	194.555	165.984

9. OPĆI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2022.	2021.
Bruto plate uposlenih	1.560.999	1.556.515
Usluge	385.980	340.389
Amortizacija (napomene 13. i 14.)	351.312	354.975
Članarine	220.819	213.097
Ostale naknade zaposlenim	197.958	113.523
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	79.279	79.279
Materijal i energija	52.830	48.534
Održavanje	29.635	41.578
Premije osiguranja	21.872	21.334
Troškovi platnog prometa	20.910	18.095
Reklama i reprezentacija	20.598	13.070
Porezi	14.709	16.487
Donacije i stipendije	7.100	5.100
Ostali troškovi	29	12
	2.964.030	2.821.988

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. OSTALI RASHODI

	2022.	2021.
Umanjenje vrijednosti potraživanja za štete i ostala potraživanja	30.816	1.721
	30.816	1.721

11. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez se priznaje u izvještaju o bilansu uspjeha i može se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo 2022.	Društvo 2021.
Tekući porez na dobit	241.580	249.598	241.580	249.598
Porez na dobit	241.580	249.598	241.580	249.598

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo 2022.	Društvo 2021.
Dobit prije oporezivanja	2.721.478	3.769.272	3.051.508	2.739.077
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	272.148	376.927	305.151	273.908
Efekat porezno nepriznatih rashoda	4.310	6.984	4.310	6.984
Efekat neoporezivog prihoda	(34.878)	(134.313)	(67.881)	(31.294)
Porez na dobit	241.580	249.598	241.580	249.598
Efektivna poreska stopa za godinu	8,88%	6,62%	7,92%	9,11%

12. ZARADA PO DIONICI

	Društvo sa pridruženim društvima 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo 2022.	Društvo 2021.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	2.479.898	3.536.469	2.809.928	2.489.479
Ponderisani prosjek broja običnih dionica tokom godine	18.645	18.645	18.645	18.645
Osnovna zarada po dionici	133,01	189,67	150,71	133,52

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata budući da Društvo nije izdalo finansijske instrumente koji bi razrijeđivali osnovnu zaradu po dionici.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA, I NEMATERIJALNA IMOVINA	Zemljište	Zgrade	Oprema i namještaj	Elektronička oprema	Softveri i licence	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST							
Stanje 31. decembra 2020.	95.850	5.151.658		471.963	320.561	670.968	6.711.000
Povećanja	-	-		71.837	46.020	20.628	138.485
Prijenos sa investicijskih nekretnina	-	23.241		-	-	-	23.241
Rashodovanje	-	-		(58.561)	(3.095)	-	(61.656)
Stanje 31. decembra 2021.	95.850	5.174.899		485.239	363.486	691.596	6.811.070
Povećanja	-	-		90.838	-	-	90.838
Rashodovanje	-	-		(92.488)	(74.649)	(13.462)	(180.599)
Stanje 31. decembra 2022.	95.850	5.174.899		483.589	288.837	678.134	6.721.309
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI							
Stanje 31. decembra 2020.	-	1.786.839		419.343	284.965	659.941	3.151.088
Trošak amortizacije	-	155.247		32.576	31.668	4.597	224.088
Prijenos sa investicijskih nekretnina	-	16.949		-	-	-	16.949
Rashodovanje	-	-		(58.561)	(3.095)	-	(61.656)
Stanje 31. decembra 2021.	-	1.959.035		393.358	313.538	664.538	3.330.469
Trošak amortizacije	-	155.248		39.455	18.971	6.750	220.424
Rashodovanje	-	-		(92.489)	(74.650)	(13.460)	(180.599)
Stanje 31. decembra 2022.	-	2.114.283		340.324	257.859	657.828	3.370.294
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
31. decembra 2022.	95.850	3.060.616		143.265	30.978	20.306	3.351.015
31. decembra 2021.	95.850	3.215.864		91.881	49.948	27.058	3.480.601

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

	Zemljište	Građevine	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 31. decembra 2020.	81.650	4.386.159	4.467.809
Rashodovanja i prodaje	-	(23.241)	(23.241)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	81.650	4.362.918	4.444.568
Promjene	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	81.650	4.362.918	4.444.568
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 31. decembra 2020.	-	1.538.517	1.538.517
Trošak amortizacije	-	130.888	130.888
Prijenos na nekretnine, postrojena i opremu	-	(16.949)	(16.949)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	-	1.652.456	1.652.456
Trošak amortizacije	-	130.888	130.888
Stanje na dan 31. decembra 2022.	-	1.783.344	1.783.344
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST			
31. decembra 2022.	81.650	2.579.574	2.661.224
31. decembra 2021.	81.650	2.710.463	2.792.113

Uprava Društva vjeruje da je knjigovodstvena vrijednost investicijskih nekretnina knjižena po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju, te za akumulirano umanjenje vrijednosti, u finansijskim izvještajima, približno odgovara njihovoj fer vrijednosti.

15. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganja Društva u pridružena pravna lica prema metodi udjela su kako slijedi:

Naziv kompanije	Djelatnost	Pravo glasa %	Društvo sa pridruženim društvima 31. decembar 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 31. decembar 2021.	Društvo 31. decembar 2022.	Društvo 31. decembar 2021.
Triglav fondovi d.o.o. Sarajevo (prethodni naziv „PROF-IN“ d.o.o. Sarajevo) ASA osiguranje d.d. Sarajevo	Društvo za upravljanje fondovima	35,39	2.880.308	3.424.913	678.529	678.529
	Osiguranje	20,00	3.764.822	3.550.247	1.200.000	1.200.000
			6.645.130	6.975.160	1.878.529	1.878.529

Za sva pridružena društva, datum izvještavanja je 31. decembar.

15. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Sažetak finansijskih informacija pridruženih društava prikazani su ispod:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Ukupni prihodi	44.580.630	39.258.997
Ukupni rezultat perioda	1.048.008	4.393.618
Učešće u dobiti pridruženih društava	(30.030)	1.046.990
Ukupna imovina	77.560.570	67.951.831
Ukupne obaveze	50.597.697	40.522.967
Neto imovina	26.962.873	27.428.864
Učešće u neto imovini pridruženih društava	6.645.130	6.975.160

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima po metodi udjela 2022.	Društvo sa pridruženim društvima 2021.	Društvo po trošku sticanja 2022.	Društvo 2021.
Stanje na početku godine	6.675.160	5.928.170	1.878.529	1.878.529
Udio u ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava	(30.030)	1.046.990	-	-
Stanje na kraju godine	6.645.130	6.975.160	1.878.529	1.878.529

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Ulaganja raspoloživa za prodaju	Osnovna djelatnost	Udio u vlasništvu (%) 31. decembar 2022.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Adriatic osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	5,20%	2.067.000	1.653.600
Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	1,45%	926.640	983.922
Osiguratelna Polisa, Skopje, Makedonija	Osiguranje	4,44%	420.146	424.096
Union banka d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,2125%	105.290	100.026
Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija	Reosiguranje	0,003%	21.905	27.284
Conny d.o.o., Beograd, Srbija	Trgovačko društvo	43,00%	4.269	4.269
Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,00402%	1.695	1.650
			3.546.945	3.194.847

Kretanja u fer vrijednosti dionica bila su kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na početku godine	3.194.847	3.250.354
Dobitak/ (gubitak) u fer vrijednosti	352.098	(55.727)
Kupovina u toku godine	-	220
Stanje na kraju godine	3.546.945	3.194.847

17. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obveznice Republike Srpske	5.228.086	-
JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar	3.005.984	-
Obveznice Federacije Bosne i Hercegovine	2.122.671	1.402.107
	10.356.741	1.402.107

U 2015. godini, Društvo je kupilo 1.400 obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 1.400.000 KM. Kamata na obveznice koje su kupljene u 2015. godini iznosi 3,90% godišnje, i dospjele su i naplaćene 28. novembar 2022. godine. U 2022. godini Društvo je ostvarilo kupovinu obveznica u nominalnoj vrijednosti od 10.200 hiljada konvertibilnih maraka, a što se odnosi na sljedeće emitente:

- Obveznice izdate od Ministarstva finansija Republike Srpske nominalne vrijednosti 5.200.000 KM, kupljene u martu 2022. godine, koje nose prinos od 3,2% godišnje i sa rokom dospeljeća 10. juni 2025. godine;
- Obveznice izdate od Ministarstva finansija Federacije Bosne i Hercegovine nominalne vrijednosti od 2.000.000 KM, koje nose prinos od 2,7% godišnje i sa rokom dospeljeća 28. juni 2028. godine;
- Obveznice izdate od JP Autoceste Federacije BiH d.d. Mostar nominalne vrijednosti od 3.000.000 KM, koje nose prinos od 3,5% godišnje i sa rokom dospeljeća 28. decembar 2025. godine.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. RAZGRANIČENI TROŠKOVI PRIBAVE, NETO

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Razgraničeni troškovi pribave	4.965.563	4.133.154
Razgraničene provizije reosiguranja	(2.521.207)	(1.969.876)
	2.444.356	2.163.278

19. DEPOZITI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Asa banka d.d. Sarajevo, 11 depozita koji dospijevaju u periodu od 10. aprila 2023. do 29. jula 2024. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,45% do 2,10%	8.286.417	8.624.786
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, 5 depozita koji dospijevaju u periodu od 09. marta 2024. do 27. maja 2024. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,15 do 1,20%	4.190.747	5.852.628
Union banka d.d. Sarajevo, 6 depozita koji dospijevaju u periodu od 18. jula 2023. do 14. novembra 2024. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,20% do 1,50%	5.066.168	5.066.168
NLB Bank d.d. Sarajevo, 1 depozit koji dospijeva u periodu od 21. maja 2025.godine sa godišnjom kamatom u rasponu od 0,60 %	1.388.639	-
Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo, 5 depozita sa dospijećem od 01. april 2024. do 11. marta 2025. godine i godišnjom kamatom u rasponu od 0,55% do 1,45%	4.730.086	4.914.627
Bosna Bank International d.d. Sarajevo, 7 depozita koji dospijevaju 3. decembra 2024. godine, do 11. marta 2025.godine sa godišnjom kamatom od 1,10%	6.276.773	4.276.773
Raiffeisen Bank ddBosna i Hercegovina, 3 depozita koji dospijevaju u periodu od 30. maja 2023. do 24. augusta 2025. godine, sa godišnjom kamatom od 1,40% do 1,55%	3.700.000	3.800.000
Procredit banka BH d.d. Sarajevo, 2 depozita koji dospijevaju u periodu od 29. oktobra 2025. sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,57%	2.346.422	-
Sberbank BH d.d. Sarajevo, 3 depozita koji dospijevaju u periodu od 28. juna 2022. do 10. aprila 2023. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,86% do 2,10%	-	2.269.081
UniCredit Bank d.d. Mostar, 6 depozita koji dospijevaju u periodu od 11. februara 2022. do 08. augusta 2022. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,65% do 2,00%	-	4.928.358
	35.985.252	39.732.421

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJA I ZA ŠTETE POKRIVENE OD STRANE REOSIGURAVATELJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja po premijama reosiguranja u zemlji	9.718.782	6.069.579
Potraživanja za štete iz osnove reosiguranja	563.851	447.383
Potraživanja po premijama reosiguranja u inostranstvu	501.480	341.176
Sumnjiva i sporna potraživanja	128.684	109.613
Manje: Umanjenje vrijednosti	(128.684)	(109.613)
	10.784.113	6.858.138

Promjene u umanjuju vrijednosti potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivena od reosiguravatelja mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na početku godine	109.613	112.270
Povećanje	152.972	97.843
Naplaćena umanjena potraživanja	(133.901)	(100.500)
Stanje na kraju godine	128.684	109.613

Umanjenje vrijednosti potraživanja se vrši u skladu sa zakonskim propisima definisanim od strane Regulatora.

Društvo ne raspolaže bilo kojom vrstom kolaterala za navedena potraživanja. Vrednovanje i priznavanje umanjenja vrijednosti vrši se na godišnjoj osnovi.

Starosna struktura potraživanja:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Nedospjelo:	10.401.127	6.844.888
1 – 90 dana	382.986	13.250
91 – 180 dana	-	-
181 – 360 dana	-	-
Preko 365 dana	-	-
	10.784.113	6.858.138

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja po osnovu provizija i brokeraže	60.484	41.178
Potraživanje za kamate po depozitima	24.268	9.917
Ostala potraživanja	8.022	132
Sumnjiva i sporna potraživanja	386.840	392.157
Manje: Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	<u>(386.840)</u>	<u>(392.157)</u>
	92.774	51.227

Promjene u umanju u vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na početku godine	392.275	397.257
Povećanje	6.009	7
Naplaćena umanjena potraživanja	<u>(11.444)</u>	<u>(4.989)</u>
Stanje na kraju godine	386.840	392.275

22. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Prethodno obračunati prihodi od kamata	94.382	-
Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	6.980	8.318
Ostali unaprijed plaćeni troškovi	<u>6.915</u>	<u>7.624</u>
	108.277	15.942

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Novac kod banaka u zemlji – KM računi	3.822.649	9.735.236
Novac kod banaka u zemlji – devizni računi	2.453.416	459.664
Blagajna	1.368	1.965
Novac kod banaka u inozemstvu – devizni računi	<u>246</u>	<u>246</u>
	6.277.679	10.197.111

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. DIONIČKI KAPITAL

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
18.645 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 340 KM (2021.: 18.645 dionica, svaka nominalne vrijednosti 340 KM)	6.339.300	6.339.300
	6.339.300	6.339.300

Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	% udjela	Vrijednost udjela	% udjela	Vrijednost udjela
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	13,65	865.300	13,65	865.300
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	12,74	807.500	12,74	807.500
Euroherc osiguranje d.d. Zagreb, Hrvatska	10,97	695.300	10,97	695.300
Adriatic osiguranje d.d. Sarajevo	8,55	542.300	8,55	542.300
Union banka d.d. Sarajevo	5,87	372.300	5,87	372.300
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	0,05	3.400	0,05	3.400
Ostala pravna lica	10,29	652.460	10,18	644.300
Fizička lica	37,88	2.400.740	37,99	2.408.900
	100,00	6.339.300	100,00	6.339.300

25. OBAVEZE PO OSNOVU PREMIJA REOSIGURANJA I UDJELA U ŠTETAMA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	8.608.561	6.289.157
Obaveza po osnovu šteta u zemlji	555.979	2.003.014
Obaveza po osnovu šteta u inostranstvu	65.775	166.792
	9.230.315	8.458.963

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. IMOVINA I OBAVEZE PO POSLOVIMA REOSIGURANJA

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Bruto		
Rezervisanja za prijenosne premije	43.810.368	32.864.059
Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete	41.512.768	43.513.176
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	63.990.399	57.523.015
Rezervisanja za bonuse i popuste	(1.295.724)	(632.881)
Ukupne obaveze po osnovu reosiguranja, bruto	148.017.811	133.267.369
Pokriveno od reosiguravatelja		
Rezervisanja za prijenosne premije	(27.738.995)	(18.795.274)
Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete	(33.031.177)	(35.196.124)
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	(54.214.375)	(49.332.137)
Rezervisanja za bonuse i popuste	67.025	92.253
Ukupno imovina po osnovu reosiguranja, bruto	(114.917.522)	(103.231.282)
Rezervisanja za prijenosne premije	16.071.373	14.068.785
Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete	8.481.591	8.317.052
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	9.776.024	8.190.878
Rezervisanja za bonuse i popuste	(1.228.699)	(540.628)
Ukupno obaveze reosiguranja, neto	33.100.289	30.036.087

27. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze prema zaposlenim	81.409	81.407
Obaveze po osnovu provizija	17.535	19.293
Obaveze prema dobavljačima	14.730	14.222
Obaveze za primljene avanse	8.551	8.698
Obaveze za PDV	3.597	2.497
Ostale obaveze	13.932	16.542
	139.754	142.659

Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo posjeduje politike za upravljanje finansijskim rizikom da bi osigurala da se sva dugovanja izmire unutar ugovorenog vremenskog okvira. Društvo nije imalo kašnjenja u izmirenju obaveza i nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Tokom godine, Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama koje predstavljaju povezane strane u skladu sa njegovim učešćem u kapitalu. Transakcije su vezane za premije reosiguranje, prihod od dividendi i plaćene štete, kao i ostalu imovinu i obavezu na datum izvještajnog perioda. Transakcije su ostvarene u okviru redovnog poslovanja po fer vrijednosti koja je dogovorena između povezanih strana.

	Prihodi		Troškovi	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	31.313.758	21.584.425	22.354.404	15.425.279
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	12.211.412	9.766.294	10.596.081	8.681.383
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	8.592.536	8.949.272	7.999.728	7.609.499
Adriatic osiguranje d.d. Sarajevo	1.490.690	1.122.646	919.074	801.734
Euroherc Jeosiguranje d.d. Sarajevo	1.231.130	1.108.042	2.014.503	677.390
	54.839.526	42.530.679	43.883.790	33.195.285

Na kraju godine međusobna potraživanja i obaveze (prezentirana za Društvo) bili su kako slijedi:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	2.503.342	1.065.934	328.768	870.089
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	304.872	334.168	-	-
Adriatic osiguranje d.d. Sarajevo	327.857	201.661	4	-
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	248.523	74.193	120.685	480.424
Euroherc osiguranje d.d. Sarajevo	46.900	22.750	5.936	37.179
	3.431.494	1.698.706	455.393	1.387.692

Naknade članovima Uprave i direktorima

Članovima Uprave i drugim osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2022.	2021.
Uprava	527.258	524.182
Nadzorni odbor	68.900	68.900
	596.158	593.082

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZICIMA

Rizik osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa osiguravatelja na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod poslova reosiguranja radi se o različitim načinima pokrivanja pojedinačnih rizika, putem ugovora o obligatornom ili fakultativnom reosiguranju, ugovora o proporcionalnom odnosno neproporcionalnom reosiguranju te se rizik ogleda u mogućnosti ostvarenja štete čiji iznos se ne može predvidjeti.

Kod reosiguranja čitavog portfolija ili dijelova portfolija jedne ili nekoliko različitih tipova osiguranja koji su obezbjeđeni od strane osiguravajućeg ili reosiguravajućeg društva, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Društvo vodi računa o diversifikaciji retrocesionara i geografskoj rasprostranjenosti radi preveniranja rizika koncentracije kao i kreditnog rizika koji su povezani sa rizikom osiguranja.

Društvo nije bilo izloženo potencijalno brojnim visokim štetama po odgovornosti za upotrebu azbesta, a isključenje azbesta je standardno isključenje u poslovanju Društva. U svakom slučaju, osiguranje od odgovornosti (osim odgovornosti za motorna vozila) i životna osiguranja su svojim obimom uslijed stanja na tržištu marginalni poslovi za Društvo.

Osnovni poslovi su osiguranje nezgode, imovine, odgovornosti za motorna vozila, kako domaće, tako i zelene karte, te auto kaska.

Društvo prenosi prekomjeran rizik na druga reosiguravajuća društva. Za određene vrste osiguranja, maksimalna izloženost riziku je ograničena kroz ugovore o zaštiti samopridržaja.

30. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

30.1 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	53.139.818	56.838.897
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.546.945	3.194.847
Finansijska imovina posjedu do dospelja	10.356.741	1.402.107
	67.043.504	61.435.851
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	9.375.473	8.635.392
	9.375.473	8.635.392

30. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

30.2 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija Finansija pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik fer vrijednosti kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

30.3 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

30.4 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženosti kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i monetarnih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti, na dan izvještavanja, bili su kako slijedi:

(iznosi u KM)

	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
EUR	39.588.997	41.021.822	8.664.945	6.455.948
USD	-	680	-	-

30.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa EUR, USD i GBP. U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u slučaju povećanja ili smanjenja vrijednosti KM za 10% u odnosu na navedene valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

(iznosi u KM)

	Dobit ili gubitak	
	2022.	2021.
Efekti promjene kursa EUR	3.092.405	3.456.587
Efekti promjene kursa USD	-	68

30. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

30.4 Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

30.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika u slučaju promjene kursa EUR, jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

30.5 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo riziku kamatne stope jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijsku imovinu i finansijske obaveze je detaljno prikazana u sekciji upravljanje rizikom likvidnosti, Napomena 30.7.

30.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2022. bi se povećao / smanjio za iznos od 235.260 KM (2021.: 198.662KM).

30.6 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom klijentu ili grupi klijenta koji imaju slične osobine. Društvo definira klijente da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima (Napomena 30.1), umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

30.7 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeca finansijske imovine i obaveza.

30.7.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuju da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2022.							
Bez kamata	-	17.154.566	-	3.546.945	-	-	20.701.511
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,27%	-	2.465.260	9.453.659	36.680.178	2.133.539	50.732.672
		17.154.566	2.465.260	13.000.640	36.680.178	2.133.539	71.434.183
31. decembar 2021.							
Bez kamata	-	17.106.476	-	3.194.847	-	-	20.301.323
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,72%	-	3.905.767	7.463.138	30.788.001	-	42.156.906
		17.106.476	3.905.767	10.657.985	30.788.001	-	62.458.229

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2022.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

30.7 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

30.7.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2022.							
Bez kamata	-	8.266.549	-	1.108.924	-	-	9.375.473
UKUPNO		8.266.549	-	1.108.924	-	-	9.375.473
31. decembar 2021.							
Bez kamata	-	8.635.392	-	-	-	-	8.635.392
UKUPNO		8.635.392	-	-	-	-	8.635.392

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

31.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Slijedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 16.)	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> • Adriatic osiguranje d.d., Sarajevo – 2.067.000 KM • Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo – 926.640 KM • Union banka d.d., Sarajevo – 105.290 KM • Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo – 1.695 KM Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija – 21.905 KM • Osiguritelna Polisa, Skopje, Makedonija – 420.146 KM 	Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> • Adriatic osiguranje d.d., Sarajevo – 1.653.600 KM • Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo – 983.923 KM • Union banka d.d., Sarajevo – 71.071 KM • Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo – 1.650 KM Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija – 27.284 KM • Osiguritelna Polisa, Skopje, Makedonija – 424.096 KM 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM 	Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama: <ul style="list-style-type: none"> • Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM 	Nivo 3	Cijene koje ne kotiraju na aktivnom tržištu.

31. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

31.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- depoziti	35.985.252	34.144.291	39.732.421	38.881.909

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2021.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- depoziti	-	34.144.291	-	34.144.291
Ukupno	-	34.144.291	-	34.144.291

Fer vrijednost finansijske imovine uključena gore u kategoriji za Nivo 2 utvrđena je prema opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

32. NAKNADNI DOGAĐAJI

Naknadni događaji nastali nakon datuma bilansa, a prije datuma odobravanja finansijskih izvještaja od strane Uprave Društva za 2022. godinu su:

- Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je u svom portfoliju ulaganja posjedovalo 20% dionica Asa Osiguranja d.d. koje je dana 10. februara 2023. godine izvršilo statusnu promjenu pridruživanja društva Central osiguranje d.d.. Nakon ove statusne promjene ASA Osiguranje d.d. je preimenovano u ASA Central Osiguranje d.d. i povećan mu je dionički kapital zbog čega Bosna RE d.d. gubi značajan utjecaj u Asa Osiguranje d.d. Sarajevo.
- Društvo je dana 21. februara 2023. godine relaziovalo transakciju značajne vrijednosti od 8.215.516 EUR koja se odnosi na povrat prenosne premije od retrocesionara GP Reinsurance EAD po osnovu reosiguranja kredita UniCredit Bank d.d. i povrat te iste prenosne premije cedentu Triglav Osiguranje d.d. Sarajevo kao osiguravatelju sa neto efektom na finansijske izvještaje nula jer je cijeli ugovor na koji se odnosi transakcija retrocediran i Društvo u samopridržaju ne nosi rizik na ovom ugovoru. Ova transakcija nije proizvela finansijske efekte na poslovanje Bosna RE d.d. jer je istovremeno došlo do promjene stanja rezervi prenosnu premiju i udjela reosiguranja u prenosnoj premiji.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 31. marta 2023. godine.

SARAJEVO
3
Zlatan Filipović, direktor

Jedinstveni identifikacioni broj (JIB)

4200066680006

Naziv pravnog lica

BOSNA RE D.D.

Datum registracije

24.3.1978.

Oblik

d.d.

Sjedište

Sarajevo-Novo Sarajevo

Matični broj

065-Reg-18-002887

Ulica i broj

Zmaja od Bosne 74

PDV obveznik

DA

PDV broj

200066680006

Subjekt od javnog interesa

DA

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

65.20**Reosiguranje**

Broj transakcionog računa

1610000004490044

Naziv banke

Raiffeisen Bank d.d. BiH

E-mail adresa pravnog lica

info@bosnare.ba

Telefon pravnog lica

033- 725-500

ODGOVORNO LICE U PRAVNOM LICU

Ime

Zlatan

Prezime

Filipović

Pozicija

Direktor

Pol

Muški

VLASNIČKA STRUKTURA

Naziv suvlasnika

Procenat vlasništva

1. Bosna i Hercegovina**2. Federacija BiH****3. Kanton****4. Grad****5. Opština 1****6. Opština 2****7. Opština 3****8. Drugo pravno lice u državnom vlasništvu****9. Privatno vlasništvo****100,00%****Ukupno****100,00%**

PODACI O FINANSIJSKOM IZVJEŠTAJU

Tip izvještaja

Revizorski - konsolidovani

Verzija izvještaja

Osnovna

Interval izvještavanja - Datum od

1.1.2022.

Interval izvještavanja - Datum do

31.12.2022.

Datum sastavljanja izvještaja

26.4.2023.

Standard izvještavanja

MRS/MSFI (velika pravna lica)

Izvještaj priprema

DELOITTE d.o.o. Sarajevo; licenca br. 9090395105

E-mail adresa

amela.muhan@bosnare.ba

Kontakt-telefon

033/725-516**JIB+ 4200066680006162245042**

